

Türkiye Acil Yardım ve Afet Yönetimi Sisteminin İnsan Kaynağı Açısından Yeniden Kurgulanması Gerekiyor!

[Türkiye's Emergency Aid and Disaster Management System Needs to be Reconstructed in terms of Human Resources!]

^{ID}Hüseyin Koçak, MSc, DM, PhD¹

¹ Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Sağlık Bilimleri Fakültesi Acil Yardım ve Afet Yönetimi Bölümü, İstanbul, Türkiye

Sorumlu Yazar / Correspondence Address:

Hüseyin Koçak, MSc, MD, PhD

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Sağlık Bilimleri Fakültesi Acil Yardım ve Afet Yönetimi Bölümü, İstanbul, Türkiye

E-mail: drhuseyinkocakayay@gmail.com

Geliş tarihi / Received: 20.09.2024

Kabul tarihi / Accepted: 30.09.2024

Elektronik yayın tarihi: 30.09.2024

Online published

Anahtar Kelimeler / Keywords: Yok.

Kısaltmalar / Abbreviations: Afet ve Acil Durum Başkanlığı (AFAD).

Künye / Cite this article as: Koçak H. Türkiye's emergency aid and disaster management system needs to be reconstructed in terms of human resources. *J Emerg Aid Disaster Science*. 2024;4(2):30-31.

Copyright holder Journal of Emergency Aid and Disaster Science

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License. This is an open Access article which can be used if cited properly.

6 Şubat Kahramanmaraş Depremleri Türkiye Afet Yönetimi bakış açısının tamamen değişmesine ve öncelikli olarak yapısal dayanımı olan bir alt ve üst yapıya ihtiyaç olduğu aşikardır. Herhangi bir tehlikenin risklerinin yönetilebilir düzeyde tutulması en önemli konudur. Deprem tehlikesi için en önemli hususta yapısal dayanımı olan binalardır. Bu sürecin büyük bir çoğunluğu mühendislik hizmetinin durumunu göstermektedir. İkinci husus ise hazırlık çalışmaları, müdahale çalışmaları ve iyileştirme çalışmalarıdır. Bu aşamalarda en önemli süreç hazırlık aşamasıdır ki bu aşamada yapılan tüm çalışmalar acil yardım sisteminin afet sırası ve sonrasında etkin ve verimli bir şekilde yürütülebilmesi için gerekmektedir. Türkiye'de 2009 yılında kurulan Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı tam anlamıyla kendini konumlandıramamış durumdadır. İlk başlarda koordinasyon ağırlıklı kurulduğu ve konumlandırıldığı belirtilirken zaman içerisinde operasyonel düzeyde daha fazla ağırlık kazanmıştır. 6 Şubat Kahramanmaraş Depremleri ve sonrasındaki acil yardım hizmetlerinin durumu sistemin baştan kurgulanması gerektiğini göstermiştir¹. AFAD teşkilat yapısının insan kaynağı olarak çok disiplinli, tüm tehlikelere yönelik bilgiye sahip, bütüncül ve analitik bakış açısına sahip uzmanlara ihtiyacı olduğu görülmektedir. Bu noktada karşımıza 2005 yılında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi bünyesinde kurulan Acil Yardım ve Afet Yönetimi Lisans programı gelmektedir. AFAD kuruluşundan günümüze Acil Yardım ve Afet Yönetimi lisans mezunlarını genel olarak uzmanlık alanlarının dışında "Enformasyon Memuru" ve "Büro Personeli" gibi genel memur kategorisinde bilgi ve becerilerini yansıtamayacakları pozisyonlarda değerlendirmektedir. Son olarak 3 Nisan 2024 tarih ve 32509 sayılı resmi gazetede İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı tarafından yayımlanan "İl Afet ve Acil Durum Uzmanlığı Yönetmeliği'nin 7. Maddesinde 1/c fıkrasında

"başkanlığın kadro ve ihtiyaç durumuna göre; 1) en az

dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadi ve idari bilimler fakülteleri ve bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt içindeki veya yurt dışındaki öğretim kurumlarının Başkanlıkça giriş sınavı duyurusunda belirlenen öğrenim dallarının birisinden mezun olmak,

2) en az dört yıllık lisans eğitimi veren mimarlık, mühendislik ile fen edebiyat fakültelerinin veya bunlara denkliği YÖK tarafından kabul edilen yurt içindeki veya yurt dışındaki öğretim kurumlarının Başkanlıkça giriş sınavı duyurusunda belirlenen öğrenim dallarının birinden mezun olmak" şeklinde yer almaktadır (RG: 3 Nisan 2024 tarih ve 32509 sayı).

Ancak, bu yönetmelikte Türkiye'de yükseköğretim kurumlarında lisans eğitimine sahip acil yardım ve afet yönetimi alanındaki tek bölüm olan ACİL YARDIM VE AFET YÖNETİMİ bölümü yer ALMAMAKTADIR. Lisans eğitimi boyunca teorik ve uygulamalı 240 AKTS ve 2000 saat ders alan Acil Yardım ve Afet Yönetimi bölümü uzmanlarına yer verilmeyeceği görülmektedir. AFAD Teşkilatının temel yapı taşı olması gereken Acil Yardım ve Afet Yönetimi bölümü görmezden gelinmektedir. Acil Yardım ve Afet Yönetimi Uzmanlığı profesyonel bir meslektir. "Meslek" kavramı, genellikle sistematik bir bilgi ve teori üzerine kurulan bir iş ve uğraş olarak tanımlanmaktadır. Bilgi ve beceri meslek kavramının temel öğeleridir. Temel mesleki bilgi üniversiteler aracılığı ile elde edilmektedir². Sonuç olarak ülke genelindeki acil yardım sistemi ve afet yönetim mekanizmalarının tamamında Acil Yardım ve Afet Yönetimi Uzmanlarının etkin olarak konumlandırılması gerekmektedir.

KAYNAKLAR

1. TBMM. (2023). Kahramanmaraş Merkezli Depremlerin Sonuçlarının Tüm Yönleriyle Araştırılması, Depre-

me Dirençli Yapı Stokunun Oluşturulması Ve Kentsel Dönüşüm Uygulamalarının Etkinliğinin Artırılması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amaçıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Raporu. <https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D27/Y6/T10/DosyaKomisyonRaporunuVerdi/165734c-c-0d4f-4030-863d-b278567c0a55.pdf>

2. Eryılmaz, B. (2017). Kamu Yönetimi: Düşünceler, Yapılar, Fonksiyonlar, Politikalar (10 ed.). Umuttupe Yayınları.